CAN FUTURISTS BE SUPER HEROES?

INNOVATION FORESIGHT INSTITUTE

นักอนาคตศาสตร์จะเป็น super hero ได้หรือไม่? เป็นคำถามที่น่าสนใจ ซึ่งถูกตั้งขึ้นโดย Prof. Sohail Inayatullah โดยเปรียบเทียบกับการ์ตูนชื่อดังของ Marvel

5 DEADLY GEMS IN REAL WORLD

"The Universe is limited" เป็นประโยคที่ Thanos ได้กล่าวไว้ เปรียบเทียบได้ว่าทรัพยากรที่เราใช้นั้นมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การที่ Thanos ลบประชากรครึ่งหนึ่งของจักรวาลเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้วจริงหรือ? ในภาพยนตร์มีการอธิบายถึงการใช้มณีที่มีคุณสมบัติแตกต่างกัน โดยผู้ที่ครอบครองมณีจะสามารถควบคุมพลังของมณีได้ ในโลกความเป็นจริงเหล่าผู้นำประเทศกว่า 50% ที่เชื่อในวิธีการของ Thanos ก็กำลังรวบรวมมณีเพื่อปลดปล่อยประเทศด้วยการตัดสินมนุษยชาติตามแนวคิดชาตินิยมแบบเบ็ดเสร็จ (Fascism) โดยมณีที่จะถูกรวบรวม ได้แก่

มณีการสูญพันธุ์จากสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง
(Climate Change Extinction Gem)
ส่งผลให้เกิดการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตเมื่อสิ้นสุดศตวรรษนี้

มณีความไม่เท่าเทียม
(Inequity Gem)
เกิดการปฏิวัติทางสังคม ซึ่งส่งผลทำให้ความไม่เท่าเทียมเพิ่มขึ้นทั้งภายในชาติและความไม่เท่าเทียมระหว่างชาติ

มณีการมองข้ามธรรมชาติ
(Over Nature Gem)
เมื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่อยู่ในมุมมองของผู้คนบนโลกจะทำให้สิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้น

มณีอำนาจเหนือกว่า
(Domination Gem)
การควบคุมกฎหมาย การบังคับใช้บรรทัดฐานของสังคมที่สูงกว่าเพียงแหล่งเดียวในการตัดสินและบังคับใช้กฎหมายกับอีกสังคมที่ด้อยกว่า เช่น การให้คุณค่าเพศใดเพศหนึ่งมากกว่าอีกเพศ

มณีอัตลักษณ์
(Identity Gem)
ทำให้เกิดชาตินิยม (Nationalism) รวมถึงการแบ่งชนชั้นจากลัทธิทางศาสนาและความเชื่อที่เป็นอันตราย (Religious Fundamentalism) การนำตนเองเป็น ศูนย์กลาง (Self-centred) และนำความต้องการของตนเองเป็นหลัก โดยไม่สนว่าเหตุการณ์ภายนอกเป็นอย่างไรและจะต้องสูญเสียมากแค่ไหน

ALTERNATIVE FUTURES

INNOVATION FORESIGHT INSTITUTE

เราอาจมีอนาคตทางเลือก (Alternative Futures) ที่ดีกว่า แค่เริ่มต้นด้วยการบอกว่าอนาคตไม่ใช่สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อสภาพปัจจุบันเป็นพิษก็จำเป็นต้องใช้ยาถอนพิษ (Antidote) เพื่อรักษาอนาคตเอาไว้

วิถี Neohumanism
การดำเนินชีวิตและค่านิยมโดยใช้ความรักและความเคารพต่อคนทุกเพศทุกวัย รวมถึงสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตในจักรวาลอย่างเท่าเทียมกัน

การเปลี่ยนผ่านจากพลังงานคาร์บอนเข้าสู่พลังงานทางเลือกและพลังงานสีเขียว
นโยบายการใช้พลังงานโดยตรงเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถซื้อพลังงานได้ในราคาที่ถูกลง

ภาวะผู้นำแบบ Sadvipra (Sadvipra Leadership)
การคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติภาวะผู้นำ กล่าวคือการคัดเลือกผู้นำที่มีทัศนคติที่ดี มีศีลธรรม มองเห็นคุณค่าภายในของทุกคน และปกป้องคนที่อ่อนแอกว่า

การปฏิรูปรูปแบบของการจ้างงาน
การสร้างงานที่สามารถแก้ปัญหาในอนาคตได้โดยตรง การให้สิทธิการเป็นเจ้าของชิ้นงานนั้น และการใช้เทคโนโลยีในการเยียวยาสถานการณ์โลก เช่น การใช้ AI ในการลดปริมาณของเสียที่เกิดจากอาหาร การใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงที่สุด การใช้ AI ในการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิต เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการเพิ่มขึ้นของประชากรโลกในอนาคตจะส่งผลกระทบน้อยที่สุดต่อการจ้างงาน

7 RULES FOR BETTER FUTURE

ถึงเวลาแล้วที่มนุษยชาติจะเลือกว่าไม่เปลี่ยนแปลงอะไร หรือจะเลือกอนาคตที่แตกต่างออกไป ผู้คนที่จะขับเคลื่อนการป้องกันการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ คือ ภาครัฐ และการรวมตัวกันของนานาประเทศ จะก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงได้สำเร็จ หัวใจสำคัญของความสำเร็จอยู่ที่การมี “สติ” การเข้าใจสภาวะแวดล้อม การประเมินความเป็นไปได้ของอนาคต การสร้าง Disruption โดยมีข้อเสนอแนะแนวทาง ไปสู่อนาคตที่ดีกว่า ประกอบด้วย 7 ข้อเสนอแนะ ได้แก่

1 เมื่อทุกอย่างดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ให้ตั้งสติและเดินให้ช้ากว่า

2 ยอมรับอนาคตที่จะเกิดขึ้นและการเดินทางแบบใหม่

3 ก้าวข้ามอดีตที่เคยเกิดขึ้น

4 ทำความเข้าใจกับปัจจัยพลิกโฉมทั้งหมด

5 จดจำการพลิกโฉมที่สร้างความกลัวเพื่อเตรียมการรับมือกับผลที่ตามมาอย่างระมัดระวัง

6 การเล่าเรื่องราวแบบอุปมาอุปไมย (Metaphor) และเหตุการณ์ที่สืบเนื่องกันจะช่วยนำไปสู่เรื่องราวแบบใหม่

7 พยายามประเมินและชี้วัดอนาคตที่ดีกว่าเดิมให้ได้มากที่สุด

Source: Sohail Inayatullah, Can Futurists Be Super Heroes?, งานประชุมนานาชาติ “Asia-Pacific Futures Network Conference” (AFPN) ครั้งที่ 5 ภายใต้ธีม ASEAN 2030 ณ Ananda UrbanTech Campus (17-18 กันยายน 2562)